

O madrastra o matrioixca

EFE

Primera va ser el “caloret”. Després, la dimissió del seu vice-alcalde etern, Alfonso Grau, procesat pel cas Nóos. Més tard, la publicació de les seues dietes –i les dels membres de seguretat– al portal *ritaleaks.compromis.net*; el cessament de l’assessora –ex-regidora de Cultura– María José Alcón pel presumpte cobrament de comissions dins del que Esquerra Unida ha denominat *Dipugate*; la seua absència als debats electorals organitzats pels mitjans de comunicació; el seu enfrontament –cara a cara– amb una jove que va fer-li retrets en campanya, i poques hores després, els insults de què va ser objecte al mercat del Cabanyal.

Tot plegat, en tres mesos: del 22 de febrer ençà. Des de l’inici oficial de les Falles del 2015, l’alcaldessa de València, Rita Barberà, pateix un *via crucis* que a

Diumenge, els veïns de València poden posar punt i final a 24 anys de Rita Barberà al capdavant del consistori local. Una mena de matrioixca formada per quatre formacions progressistes –PSPV-PSOE, Compromís, Esquerra Unida i València en Comú– amenaça el tron de l’alcaldessa. Parlem amb els protagonistes del possible canvi.

Reportatge de Víctor Maceda

partir de diumenge podria esdevenir, directament, un *annus horribilis*. El del seu adéu a la vara de comandament.

Les enquestes, que pronostiquen una davallada històrica del PP, han posat molt i molt nerviosa la “reina mare de València”, tal com va qualificar-la, al seu dia, un polític de l’oposició.

Una oposició que en realitat la considera una madrastra de la qual espera

desfer-se el 24 de maig, després de 24 anys ininterromputs al poder, els 20 últims amb majoria absoluta.

O madrastra o matrioixca, doncs, perquè l’alternativa passa per un conjunt de forces –fins a quatre– que poden arribar a la xifra màgica: 17 regidors sobre 33. De més grans i de més petites –ho sabrem a les 22 hores de diumenge–, però totes elles lluny del PP –que podria →

→ doblar les actes del partit més votat per l'esquerra, però no obstant això, no tenir prou per retenir l'alcaldia ni tan sols amb el suport de Ciutadans, que podria erigir-se segona força.

Calabuig, Ribó, Sanchis i Peris

Són els quatre candidats que poden encetar una nova etapa al cap i casal. Els noms, tan catalans com els cognoms: Joan, Joan, Amadeu i Jordi, respectivament. I els segons cognoms, igual: Rull, Canut, Labiós i Blanes.

La capacitat d'entendre's, hi és. Socialistes, Compromís i Esquerra Unida van votar conjuntament prop del 90% de les mocions de la legislatura passada, i València en Comú, que té el suport explícit de Podem, ja ha deixat clara la seua intenció de fer-hi pinya.

En cas que reuniren 17 escons, l'alcalde hauria de ser qui tinguera més vots de tots ells?

"Els més votats serem nosaltres, i l'alcalde, per tant, està clar que serà socialista", assegura el socialista Joan Calabuig. "A més, en una ciutat com València, no creiem en experiències com l'alternança a l'alcaldia durant un mateix mandat", rebla qui no veu un perill en un acord a tantes bandes: "A Europa, és d'allò més normal, i els ciutadans, ací, ja no volen majories absolutes".

Joan Ribó, cap de llista de Compromís, diu que l'alcaldia dependrà de la correlació de forces. "Si la diferència fóra molt gran, seria lògic que recaiguera en aquell de nosaltres que tinguera més vots, però si va de poc, caldria parlar-ho", per bé que, segons matisa, "el meu objectiu primer no és ser alcalde, sinó canviar la ciutat amb un equip fort". En aquest sentit, té clar que "resultaria fàcil posar-se d'acord en un programa de mínims pels pròxims quatre anys".

Amadeu Sanchis, d'Esquerra Unida -formació que ha conformat la coalició Acord Ciutadà amb Esquerra Republicana del País Valencià, Els Verds i Alternativa Socialista-, posposa qualsevol debat personalista: "Abans caldrà consensuar

Joan Calabuig

Joan Ribó

Amadeu Sanchis

Jordi Peris

un programa unitari, i no tindrem gaire temps: escassament 20 dies, perquè el 13 de juny es constituïran tots els ajuntaments". Sanchis avisa que "alguns tenen moltes ganes de no fer un veritable gir a l'esquerra, de deixar-nos a l'oposició". Si arriba el cas, es limitaran a facilitar la investidura del nou alcalde i a donar suport puntual a l'equip de govern. "Rita Barberà no ha de continuar com a alcaldessa, però no farem com el Partit Comunista Francès amb [François] Hollande", proclama.

Jordi Peris va coincidir ara fa dues dècades amb Sanchis a Joves d'Esquer-

ra Unida. Doctor en enginyeria per la Universitat Politècnica de València, on exerceix com a professor al Departament de Projectes, va guanyar còmodament les primàries de València en Comú, celebrades a començament d'abril.

De 42 anys, fill d'ex-militants comunistes, confessa que no va votar Podem a les eleccions europees del 2014. Quan se li demana si va fer-ho per Esquerra Unida, somriu i recorda que "el vot és secret". Va mamar la política des de ben jove, però va sentir-se més útil a través del voluntariat: amb l'ONG Enginyeria Sense Fronteres, que va presidir, va

endinsar-se en el món de la cooperació internacional, “especialitzant-me en la ciutat com a àmbit d’actuació”. Quan esclata el moviment del 15M, el 2011, ja té dos fills i no s’hi involucra tant com voldria. Malgrat haver freqüentat el cercle de Podem dels Poblatos Marítims, no es considera de la formació violeta, que en tot cas l’ha “meravellat”.

Hi ha enquestes que el situen com el candidat més votat de l’esquerra, però de vertigen, Jordi Peris no en té. “Respecte, sí, però dorm molt bé a les nits. De vertigen, en tindria si es tractara d’un projecte individual, però al darrere n’hi ha un de col·lectiu, ampli i fort”, subratlla. Siga com siga, veuria “raonable” que l’hipotètic govern progressista el liderara “qui més vots obtinguera”.

Quines prioritats? Quin canvi?

Comptat i debatut, sembla clar que, si hi ha una majoria progressista alternativa, el PP abandonarà l’ajuntament. Alguns dels eixos sobre els quals hauria de pivotar aquest canvi també són comparats pels quatre grups, ni que siga amb matisos.

Calabuig, que en matèria econòmica s’autobica “a mig camí de Ciutadans i Esquerra Unida”, aposta per donar resposta a l’“emergència econòmica i social” mitjançant “un pla d’impuls de l’ocupació, pensat per a les famílies treballadores, amb mesures com ara la injecció de 200 milions d’euros per a la rehabilitació de vivendes”, dels quals es beneficiarien primordialment les petites i mitjanes empreses locals. “Aquest pla donaria feina a 7.000 dels 100.000 desocupats de la ciutat”.

Ribó es marca com a repte prioritari un “pla de xoc contra la pobresa”. “No pot ser que un xiquet no tinga beca de menjador a l’escola perquè els seus pares no han pogut pagar l’IBI”, diu. “Cal garantir els drets bàsics de les persones, establir ajudes al lloguer i que l’Ajuntament faça de mitjancer, com passa a Lleida, per exemple.”

“Moltes famílies no poden menjar. Ja n’hi ha prou de flirtejar amb mesures neoliberals”, emfasitza Sanchis, fart de veure que al plenari municipal, “quan votem qualsevol cosa que afecta els poderosos, Esquerra Unida es queda sola”.

València en Comú també es decanta per “blindar els drets socials bàsics”, creant “una taula de negociació amb les

entitats bancàries, la remunicipalització de l’aigua a fi d’introduir criteris socials a les tarifes –incloent-hi exempcions– i l’augment de les taxes a les empreses elèctriques que operen a la ciutat”.

La protecció de l’horta i la rehabilitació –sense destrucció– del Cabanyal són dos punts que comparteixen les quatre forces. “Hem de fer una muralla verda”, afirma Ribó, “València no ha de créixer més enllà dels límits actuals, no li cal: cada vegada hi ha més habitatges buits i menys població”. El nou PGOU que es compromet a redactar Compromís “mirarà cap a dins i no cap a fora, a diferència del que ha proposat l’actual Govern”. Ribó també s’esforçaria a “buscar els diners que Europa destina a la rehabilitació d’habitatges i que ara no es reclamen”.

Peris, de València en Comú, opina que qualsevol mesura de volada haurà de comptar amb el concurs dels veïns, “convertint les juntes de districte en assemblees de barri, amb pressupostos participatius i plans zonals pensats per ells i per a ells, no en grans despatxos d’arquitectes internacionals”.

L’auditoria del deute municipal és el primer punt d’Esquerra Unida, que es compromet a “no pagar el que hagen generat interessos privats, com ara el

COM A ALCALDES, RIBÓ, SANCHIS I PERIS NO ANIRIEN A PROCESSIONS DE CAIRE RELIGIÓS. CALABUIG, SÍ.

de la Copa de L’Amèrica” i a “renegociar els interessos financers, que ara com ara suposen una despesa anual de 60 milions d’euros”. Un pla d’inclusió social que garantisca la cobertura de totes les persones i un pla d’ocupació pública –amb la remunicipalització no sols de la gestió de l’aigua, sinó també dels serveis de neteja, enllumenat i parcs i jardins– són els altres punts diferenciadors del programa d’EUPV, que es declararà insubmissa a la reforma de la llei de bases de règim local aprovada pel PP a l’Estat, que entrarà plenament en vigor l’1 de gener del 2016.

El socialista Calabuig vol garantir “llibres, la resta del material escolar i una plaça de menjador a tots els xiquets de València, incloent-hi els mesos de juliol i de setembre, i la creació de 5.000 places d’educació infantil amb la reactivació del patronat creat durant l’etapa socialista que el PP va desmuntar”.

Mobilitat

En matèria de mobilitat, Calabuig pretèn adoptar el model de Viena, Estrasburg i Ambers, amb la plaça de l’Ajuntament, la plaça del Mercat, la plaça de la Reina i el carrer de la Pau per a vianants, i el foment de vehicles elèctrics i autobusos híbrids, unes mesures que comparteixen els altres partits.

Ribó aposta per ampliar voreres i que no s’ocupen de manera il·legal, amb la creació d’aparcaments per a motocicletes i un control més estricte de les terrasses. “A més, el carril bici ha de fer-se per la calçada, no per la vorera, com encara passa a molts carrers”, apunta. L’execució del carril bici a l’anell de Ciutat Vella –una mesura que proposa al plenari de fa temps– seria immediata.

De la seua banda, Jordi Peris desitjaria “obrir València a la mar, però no pel Cabanyal, sinó pel llit vell del riu Túria fins a la dàrsena del Port, cosa que resoldria l’aïllament històric del Grau i Natzaret”, i Sanchis aposta pel comerç de proximitat, elevant els impostos a les grans superfícies, les quals, a més, ara tenen llibertat horària.

El pagament de l’IBI per part de l’Església catòlica és un altre punt que genera consens. Per contra, mentre Calabuig sí que assistiria com a alcalde a les processons de caire religiós que omplen el calendari, Peris, Ribó i Sanchis s’abstindrien. Els dos últims, de fet, ja no hi han acudit durant el mandat passat, en què han sigut regidors.

Un ultratge per Rita Barberà, que els ha prohibit de dur la Senyera el Nou d’Octubre per la negativa a accedir a la Seu, on se celebra el *Te Deum*. Vist això, és natural que l’encara alcaldessa rese cada nit perquè els seus regidors i els de Ciutadans –que lidera un ex-votant seu, l’ex-president de Casa Caridad, Fernando Giner– sumen majoria absoluta. Potser no sap que la condició del partit d’Albert Rivera per arribar a un acord siga que ella, la madrastra, deixi pas a una altra persona. El desenllaç, aviat. ●